

Teoria integracji:

Jan J. Michałek
Centrum Europejskie UW

Struktura wykładu

- Celem tego 15 godzinnego wykładu jest zaprezentowanie podstawowych elementów teorii integracji gospodarczej, w kontekście Unii Europejskiej.
- Zajęcia rozpoczynają się od analizy efektów handlowych. Najpierw przedstawione będą klasyczne statyczne efekty handlowe a potem zostaną zaprezentowane tzw. alokacyjne efekty dynamiczne związane z występowaniem korzyści skali produkcji, przełamywaniem struktur monopolistycznych oraz zwiększeniem efektywności menedżerskiej.
- Powyższe rozważania stworzą podstawę do analizy specyficznych instrumentów polityki handlowej stosowanych w Unii Europejskiej.

Struktura wykładu

- Po omówieniu zasad i efektów integracji w ramach wspólnej polityki rolnej przedstawione zostaną efekty utworzenia wspólnego rynku.
- Po neoklasycznej analizie skutków mobilności czynników produkcji ukazane zostaną skutki integracji rynku siły roboczej w warunkach niepełnego zatrudnienia.
- Omówione będą również skutki liberalizacji rynku kapitałowego przy występowaniu rezydualnych ograniczeń w przepływie kapitału.

Struktura wykładu: plan zajęć

- 1. Teoria unii celnej i strefy wolnego handlu:
- statyczna analiza skutków handlowych (efekt kreacji i przesunięcia handlu) analiza w ramach równowagi częściowej i ogólnej
- rozkład korzyści w zależności od stosowanej polityki handlowej;
- 2. Dynamiczne (długookresowe) skutki utworzenia unii celnej:
- korzyści skali (analiza częściowa w zależności od wyjściowej struktury produkcji)
- wzrost konkurencji i postęp techniczny
- zwiększenie efektywności menedżerskiej

Struktura wykładu: plan zajęć

- 3. wspólny rynek rolny
- specyficzne instrumenty polityki rolnej
- sposób organizacji rynku: ceny wewnętrzne a poziom protekcji
- specyficzne instrumenty wspólnej polityki rolnej: porównanie skutków stosowania ceł, subwencji eksportowych, gwarancji cenowych, kwot importowych, kwot produkcyjnych
- Kierunki reform wspólnej polityki rolnej: *degressivity*, *modulation* i rozwój obszarów wiejskich

Struktura wykładu: plan zajęć

- 4. Teoria wspólnego rynku:
- tradycyjna analiza neoklasyczna przepływu czynników produkcji przy doskonale funkcjonujących rynkach (rozkład korzyści)
- analiza rynku siły roboczej przy niepełnym zatrudnieniu i występowaniu barier w przepływie czynników
- 5. Korzyści z integracji rynków kapitałowych, analiza w ramach równowagi ogólnej i cząstkowej

Struktura wykładu: plan zajęć

- 6. Przykładowe badania empiryczne skutków integracji handlowej:
- Polskie prace Marczewskiego, Kaweckiej-Wyrzykowskiej, Maliszewskiej, Orłowskiego
- Szacunki komisji Europejskiej w oparciu o modele równowagi ogólnej Baldwina, Francois, Portesa.
- Analizy w oparciu o analizę działania heterogenicznych firm

Struktura wykładu: plan zajęć

- 7. Wstęp do analizy unii monetarnej
- Główne przesłanki ekonomiczne tworzenia unii monetarnej
- Zalety i wady unii monetarnej
- Znaczenie kryteriów konwergencji

Literatura polska:

- W. Molle: *Ekonomika integracji europejskiej*, Fundacja gospodarcza, Gdańsk 2000
- Czarczyńska A., Śledziewska K., *Teoria integracji europejskiej*, C.H. Beck, 2003.
- *Od liberalizacji do integracji Polski z Unią Europejską* (red. Michałek, Siwiński, Socha), PWN, Warszawa 2003.
- Kawecka-Wyrzykowska E., Synowie E., 2002, *Unia Europejska, Przygotowania Polski do członkostwa*. IKCHZ 201.
- De Grauwe P., *Unia walutowa*; PWE 2003.
- Michałek J., *Polityka handlowa. Mechanizmy ekonomiczne i regulacje międzynarodowe*, PWN, 2001.
- Orłowski W., 2000, *Koszty i korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Metody, modele, szacunki*. CASE, Warszawa.
- S. Ładyka, *Z teorii integracji gospodarczej*, SGH, Warszawa, 2000.
- M. Tracy, *Polityka rolno-żywnościowa w gospodarce rynkowej, Wprowadzenie do teorii i praktyki*, Olympos, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca angielska:

- Richard Baldwin and Charles Wyplosz *The Economics of European Integration, 3rd edition McGraw-Hill Education Europe 2010*.
- *European Economic Integration*, (red.: F. McDonald, D. Dearden), Longman 1999.
- A. El-Agraa: *The European Union, History, Institutions, Economics and Politics*. Prentice Hall 1998.
- M. Artis, N. Lee (red.) *The Economics of the European Union*, Oxford University Press, 1998.
- R. Baldwin, J. Francois, R. Portes: *The costs and benefits of eastern enlargement*, *Economic Policy*, 224, 1997
- Steven Brakman, Harry Garretsen, and Charles van Marrewijk, (2001), *An Introduction to Geographical Economics*, Cambridge University Press, Cambridge.
- *Trade Blocks*, A World Bank Policy Research Paper, World Bank 2000.
- A. Mayhew, *Recreating Europe: The EU's Policy towards Central and Eastern Europe*, Cambridge 1998.

Zaliczenie przedmiotu

- Egzamin końcowy składa się z dwóch części:
- 19 szczegółowych pytań testowych (1 punkt za jedno pytanie)
- 2 pytań otwartych (przekrojowych) za 4 punkty każde